

ЧУКАНОВА С. О.,

Національний університет «Києво – Могилянська академія», м. Київ

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМОЛОГІЇ У ВНЗ
США**

Тези присвячено історико – педагогічному аналізу процесу становлення та реформування вищої бібліотечної освіти у Сполучених Штатах Америки.

Ключові слова: вища бібліотечна освіта, Американська бібліотечна асоціація, інформологія, бібліотекознавство.

**MODERN INFORMATION AND EDUCATION TECHNOLOGIES IN LIBRARY
AND INFORMATION SCIENCE SPECIALISTS' TRAINING IN THE USA**

Publication is dedicated to historical and pedagogical analysis of forming and establishing higher education in LIS in the USA.

Key words: higher education in LIS, American Library Association, library and information science.

**СОВРЕМЕННЫЕ ИНФОРМАЦИОННО – ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ
ТЕХНОЛОГИИ В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО
БИБЛИОТЕКОВЕДЕНИЮ И ИНФОРМОЛОГИИ.**

Тезисы посвящены историко – педагогическому анализу процесса становления и реформирования библиотечного образования в Соединенных Штатах Америки.

Ключевые слова: высшее библиотечное образование, Американская библиотечная ассоциация, информология, библиотековедение.

Чинний Закон України «Про вищу освіту» (2002 р.) визначає основну мету діяльності вищого навчального закладу як «забезпечення умов, необхідних для отримання особою вищої освіти, підготовку фахівців для потреб України» [2]. Це означає, що ми повинні аналізувати й зарубіжний позитивний досвід, аби поліпшити якість вітчизняною професійної підготовки взагалі та бібліотечних працівників зокрема. Проблема підвищення якості бібліотечної освіти в Україні потребує врахування позитивного досвіду та прогресивних ідей зарубіжних країн, зокрема Сполучених Штатів Америки. На сьогоднішній день неможливо оминути увагою проблему професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі бібліотекознавства та інформології, адже ми живемо в час інформаційних технологій. Історія становлення бібліотечної освіти у США цікавить нас як приклад професійної підготовки.

Американська бібліотечна асоціація протягом багатьох років опікується професійною освітою майбутніх бібліотекарів, з метою якісної підготовки кадрів у цій царині. Актуальність нашого дослідження полягає в аналізі американського досвіду в галузі реформування системи бібліотечної освіти, щоб застосувати найкращі практичні інноваційні рішення на теренах України.

Становлення, проблеми та перспективи розвитку бібліотечної освіти у США активно досліджувалась як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями. Однак із моменту ліквідації ступеню бакалавра з бібліотечної справи у США (1992 рік), мало дослідників приділяли увагу цьому питанню. Зокрема, не до кінця вирішеним є питання, чому було прийняте рішення скасувати ступінь бакалавра і як в подальшому це рішення вплинуло на стан бібліотечної освіти у США.

Сучасна бібліотечна освіта у США складається із ступеню бакалавра (гуманітарних або точних наук) та магістерського ступеню із бібліотекознавства та інформології. Наразі інформаційні технології відіграють велику роль у американській бібліотечній освіті, адже бібліотечна справа тісно пов'язана з інформаційними технологіями у сучасному світі. Власне ступінь магістра з бібліотекознавства та інформології у США легко комбінується з різними бакалаврськими ступенями з інших спеціальностей (див. таб. 1). Наприклад, ступінь бакалавра з історії чи літератури разом із магістерським ступенем із бібліотекознавства та інформології дає підґрунтя майбутньому фахівцю, який обрав побудову кар'єри у публічній або університетській бібліотеці. Ступінь бакалавра з біології або хімії у поєднанні з із магістерським ступенем із бібліотекознавства та інформології надає можливість майбутньому фахівцеві обрати кар'єру інформаційного аналітика чи технічного спеціаліста у дослідницькому центрі або лабораторії. Ступінь бакалавра з педагогіки разом з бібліотечною освітою дозволяють фахівцям працювати у шкільних та дитячих бібліотеках та медіа центрах [7, 2]. Особливо високо цінується філологічна освіта у купі з бібліотечною – такі спеціалісти вважаються найкращими каталогізаторами у наукових та публічних бібліотеках, особливо у відділах іноземної літератури [7, 3].

Цікаво, що таке ставлення до бібліотечної освіти у США було не завжди. Ця традиція складалась упродовж багатьох років, адже у період з 1800 по 1900 рр. ХХ ст. бібліотекарі, які обслуговували публічні бібліотеки у США навчались на власному досвіді. Лише наприкінці ХІХ ст. з ініціативи видатного американського бібліотекознавця та розробника десяткової класифікації, Мелвіла Луїса Косути Дьюї були запроваджені спочатку бібліотечні професійні конференції, що організовувались Американською бібліотечною асоціацією, а згодом було створено перші бібліотечні школи (кафедри) при вищих навчальних закладах у США. Від 1879 року розпочалося створення перших бібліотечних шкіл. Датою виникнення бібліотечної освіти у США офіційно можна назвати дату відкриття бібліотечної школи при Колумбійському університеті у Нью – Йорку в 1887 році [8, 353].

Можемо сказати, що основні принципи американської бібліотечної освіти були закладені у період із 1876 до 1923 роки. Американська бібліотечна асоціація опікувалась не лише питаннями бібліотечної освіти, але й питаннями освіти у США взагалі. Тому у 1924 році було сформовано Комісію з бібліотек та освітніх закладів для дорослих, долучившись до процесу навчання протягом життя [4, 508].

На сьогоднішній день більшість роботодавців у сфері інформології та бібліотечної справи у США при відборі співробітників звертає увагу на те, чи була акредитована Американською бібліотечною асоціацією бібліотечна школа, яку закінчував кандидат на посаду [1; 5; 6]. Для отримання роботи за фахом, ступінь магістра бібліотечних та інформаційних наук є обов'язковим. Процес акредитації бібліотечних шкіл Американською бібліотечною асоціацією надає можливість випускникам цих програм отримати необхідний

мінімальний рівень підготовки [1, 8]. Після створення Американської бібліотечної асоціації розпочались серйозні розмови про утвердження бібліотечної професії та бібліотечної науки. Тоді ж постало питання про те, що бібліотечна справа повинна посісти належне місце серед наук та навчальних дисциплін [8, 353].

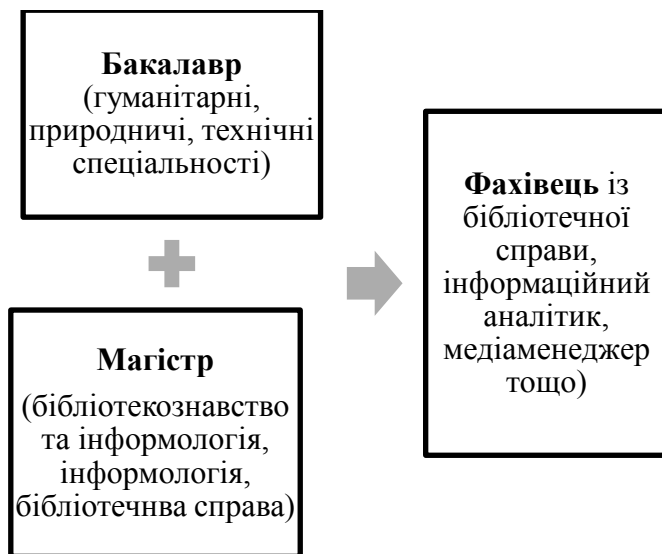

Табл. 1. Процес отримання бібліотечної освіти у ВНЗ США

Список використаних джерел:

1. Библиотеки и библиотечное дело США : комплексный подход / Под ред. В. В. Попова. - М. : Информ-Система, 1992. - 294 с.
2. Закон України «Про вищу освіту» (2002 р.) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2984-14> — Назва з екрана.
3. Педагогіка вищої школи : курс лекцій : модульне навчання / А. М. Алексюк. - К. : ІСДО, 1993. - 220 с.
4. Чуканова С. О., Історико-педагогічний аналіз реформування бібліотечної освіти у США / С. О. Чуканова. // Проблеми емпіричних досліджень у психології / [відп. ред. І. П. Маноха ; Переяслав-Хмельницький державний університет ім. Г. Сковороди. - К. : Гнозис, 2014]. - Вип. 8. - С. 506-511.
5. Crosby O. Librarians: information experts in the digital age / O. Crosby. // *Occupational Outlook Quarterly*. — 2000.- № 1. - P. 3 – 15.
6. *Directory of ALA-Accredited Master's Programs in Library and Information Studies* / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ala.org/accreditedprograms/directory>. — Назва з екрана.
7. McCook K. [*Opportunities in Library & Information Science Careers*](#). McGraw-Hill, 2001. – 160 p.
8. Rubin Richard E . *Foundations of Library and Information Science*. – New York : Neal-Schuman Publishers , Inc. , 2004. – 495 p.

